

Warszawa, dnia 18-03-2022 r.

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WKO.053.2.2022.APR
1922771.7154861.5730268

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję z dnia 14 grudnia 2021 r., przekazaną do tut. organu w dniu 12 stycznia 2022 r. zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zawierającą prośbę o zmianę ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2021 r. poz.2163 z późn. zm.), zwanej dalej „u.o.g.r.l.”, w zakresie umożliwienia rolnikowi, który posiada własny las, samodzielnego decydowania o jego wycince i przekształceniu na grunt rolny, bez konieczności uzyskania decyzji starosty informuję, że petycja została rozpatrzona negatywnie.

W uzasadnieniu należy wskazać, że zgodnie z art. 3 ust. 2 u.o.g.r.l. „Ochrona gruntów leśnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi;
- 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności;
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi”.

Z przytoczonej definicji ustawowej wynika, że celem przedmiotowej ustawy jest m.in. ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Możliwość nieograniczonej i nieobwarowanej żadnymi warunkami zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele rolnicze stałaby zatem w sprzeczności z podstawowymi celami u.o.g.r.l.

Procedura jaka ma zastosowanie w przypadku zmiany przeznaczenia gruntu leśnego na cele nieleśne, została określona w u.o.g.r.l. Podkreślić należy, że wyłączenie gruntu leśnego z produkcji wymaga co do zasady zmiany przeznaczenia tego gruntu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nieleśne. Wyłączenie z produkcji gruntów leśnych może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Zgodnie z art. 12 ust. 1 u.o.g.r.l. „Osoba, która uzyskała zezwolenie na wyłączenie gruntów z produkcji, jest obowiązana uiścić należność i opłaty roczne, a w odniesieniu do gruntów leśnych - także jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu. Obowiązek taki powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.”. Z powyższego wynika, że u.o.g.r.l. przewiduje długotrwałą procedurę zmiany gruntu leśnego na cele nieleśne, z którą wiąże się również ponoszenie kosztów. Wynika ona m.in. ze wspomnianego już celu ustawy, jakim jest konieczność ochrony gruntów leśnych przed ich nadmiernym przeznaczaniem na cele nieleśne. Przewidując tak rozbudowaną procedurę, powiązaną również z ponoszeniem kosztów, ustawodawca chciał osiągnąć rezultat w postaci zachowania jak największej części zasobów leśnych kraju. Właściciel gruntu leśnego musi zdawać sobie sprawę, że jego prawo własności staje się w pewien sposób prawem ograniczonym m.in. z tego powodu, że właściciel nie może zmienić charakteru gruntu w sposób łatwy, szybki i bez ponoszenia kosztów.

Odnosząc się wprost do treści petycji w szczególności należy zauważyć, że art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1275, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o lasach”, przewiduje, że „Zmiana lasu na użytek rolny jest dopuszczalna w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów.”. Art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy o lasach stanowi, że „W sprawach, o których mowa w ust. 2 w stosunku do lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa decyzję wydaje starosta na wniosek właściciela lasu.”. Przepis art. 13 ust. 2 ustawy o lasach, dotyczący dopuszczalności i podstaw dokonania zmiany lasu na użytek rolny, ustanawia wyjątek w stosunku do reguł wynikających z u.o.g.r.l.

W orzecznictwie podkreśla się, że pojęcie „szczególnie uzasadnionych potrzeb” nie zostało przez ustawodawcę w ustawie o lasach zdefiniowane. Ocena czy w sprawie zainicjowanej wnioskiem o zmianę lasu na użytek rolny istnieją takie uzasadnione potrzeby - należy do organu. Trzeba przy tym zwrócić uwagę na fakt, że ocena taka nie może być dowolna. Organ wydając decyzję, która oparta jest na uznaniu administracyjnym winien, po uprzednim wyczerpującym zgromadzeniu materiału dowodowego, dokonać jego starannej oceny i wyważyć potrzeby właściciela lasu w kontekście oceny,

czy mają one charakter „szczególnie uzasadniony”, przemawiający za zmianą przeznaczenia lasu. W tym zakresie organ winien przeprowadzić dodatkowe postępowanie wyjaśniające celem ustalenia sytuacji życiowej wnioskodawców, w szczególności w kontekście ich bytu materialnego i rodzinnego (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 11 stycznia 2018 r. sygn. akt. II SA/Rz 1254/17).

Ponadto, sądy zauważają, że zmiana lasu na użytek rolny jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy właściciel lub inny podmiot z nim zrównany wykaże, że wystąpiły szczególnie uzasadnione potrzeby. Jest to przesłanka, która musi bezwzględnie wystąpić, a ciężar dowodowy wykazania, że zaistniały szczególnie uzasadnione potrzeby, spoczywa na właścicielu. Zaistnienie tej przesłanki podlega ocenie organu rozpoznającego wniosek. Nie wystarcza przy tym wykazanie uzasadnionych potrzeb po stronie właściciela, konieczne jest wykazanie ich szczególnego charakteru. Jest to zatem przesłanka kwalifikowana, (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 7 grudnia 2017 r. sygn. akt. II SA/Łd 766/17).

Mając na uwadze przytoczone wyjaśnienia, z których wynika, że obowiązujące przepisy u.o.g.r.l. oraz ustawy *o lasach*, w zakresie zmiany przeznaczenia gruntu leśnego na użytek rolny, zostały ukształtowane w sposób, który pozwala zarówno na zapewnienie realizacji podstawowych celów u.o.g.r.l., jak i praw właścicieli lasów w zakresie zmiany lasu na użytek rolny na podstawie zgody właściwego organu w sytuacji zaistnienia szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów, Minister Klimatu i Środowiska nie widzi potrzeby zmiany ustawy - u.o.g.r.l w zakresie wskazanym w petycji.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Do wiadomości:

- 1) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 2) Biuro Kontroli i Audytu w Ministerstwie Klimatu.

Klauzula informacyjna:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informujemy, że:

1. Administratorem danych osobowych osób wnoszących sprawy z zakresu petycji jest Minister Klimatu i Środowiska z siedzibą w Warszawie ul. Wawelska 52/54, 00-922.
2. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych jest możliwy pod adresem email: inspektor.ochrony.danych@klimat.gov.pl
3. Będziemy przetwarzać dane osobowe osób wnoszących sprawy z zakresu petycji w celu rozpatrzenia tych spraw, na podstawie Art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. w związku z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach oraz w celu spełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów na podstawie ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym.
4. Dane osobowe osób wnoszących sprawy z zakresu petycji będziemy przechowywać przez okres do 25 lat.
5. Odbiorcami danych mogą być podmioty świadczące usługi pocztowe i informatyczne na rzecz Ministerstwa.
6. Osoby wnoszące sprawy z zakresu skarg, wniosków oraz petycji mają prawo do:
  - a. żądania od administratora dostępu do danych osobowych oraz otrzymania ich kopii,
  - b. sprostowania danych osobowych,
  - c. wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych.
7. Osoby wnoszące sprawy z zakresu skarg, wniosków oraz petycji mają prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, jeśli uzna Pani/Pan, że przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
8. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym.